

*Ομιλία Προέδρου της ΕΕΤΤ
Καθηγητή Νικήτα Αλεξανδρίδη
στην
Ημερίδα για τις Κεραίες Κινητής Τηλεφωνίας
(Θεσσαλονίκη, 30-1-2007)*

«Το μέλλον φέρνει την (Ασύρματη) Κινητή Διασυνδεσιμότητα»

Κυρίες και Κύριοι,

Σας καλωσορίζω στην ημερίδα που διοργανώνει η ΕΕΤΤ στη Θεσσαλονίκη με θέμα «Κεραίες Κινητής Τηλεφωνίας: Υπεύθυνος διάλογος για την έγκυρη ενημέρωση και προστασία των πολιτών».

Είμαι ιδιαίτερα χαρούμενος που η Ημερίδα αυτή πραγματοποιείται στη Θεσσαλονίκη, αφενός γιατί είναι ο τόπος καταγωγής μου και αφετέρου γιατί είναι η πρώτη εκδήλωση που υλοποιεί η ΕΕΤΤ εκτός Αθηνών στο πλαίσιο πανελλαδικής ενημερωτικής της καμπάνιας πάνω σε θέματα ψηφιακών επικοινωνιών, του Διαδικτύου, και κεραιών κινητής τηλεφωνίας.

Κυρίες και Κύριοι,

Το θέμα της ημερίδας για τις κεραίες κινητής τηλεφωνίας, πιστεύω ότι όχι μόνον είναι σήμερα επίκαιρο (καθώς όλοι μας χρησιμοποιούμε ένα ή και περισσότερα κινητά τηλέφωνα, είτε για προσωπικούς είτε για επαγγελματικούς λόγους), αλλά ότι θα γίνεται ολοένα πιο σημαντικό στο μέλλον. Απ' την άλλη μεριά όμως, θεωρείται ότι είναι θέμα «ταμπού» ή «καυτής πατάτας» (hot potato), διότι λίγοι είναι εκείνοι που θέλουν να το ... «πλησιάσουν» ή και να το ... «αγγίξουν».

Η ΕΕΤΤ -- όπως πιθανά γνωρίζετε -- είναι ο αρμόδιος φορέας για την ρύθμιση, την εποπτεία, τον έλεγχο, και την ενίσχυση του ανταγωνισμού της αγοράς ηλεκτρονικών επικοινωνιών, και ο ρόλος της -- ανάμεσα στα άλλα -- είναι να χειρίζεται και τέτοιου είδους «καυτές πατάτες».

Είναι γνωστό ότι τα τελευταία χρόνια συντελείται μια σημαντική αλλαγή στο παγκόσμιο τεχνολογικό οικοσύστημα, του οποίου μια από τις βασικές συνιστώσες είναι οι ηλεκτρονικές επικοινωνίες, των οποίων στη συνέχεια ένα μεγάλο μέρος έχει να κάνει με την

τεχνολογική εξέλιξη στον τομέα των **ασύρματων διασυνδέσεων**. Και αυτό διότι εκτός από την επερχόμενη εισβολή των κινητών στην σταθερή τηλεφωνία (βλέπε “σταθεροκινητό», δηλ. συνδυασμός σταθερής και κινητής τηλεφωνίας σε μια συσκευή), πολλοί χρήστες κινητών τηλεφώνων θα είναι σύντομα σε θέση να εκμεταλλεύονται νέες τεχνολογικές δυνατότητες όπως τις κάτωθι: (1) τη διακίνηση ψηφιακών πληροφοριών μέσω ευρυζωνικών δικτύων κινητής τηλεφωνίας (mobile broadband), (2) τη διακίνηση οπτικοακουστικού περιεχομένου μέσω ασύρματης κινητής πλατφόρμας (mobile video and TV), και (3) την εκμετάλλευση/χρήση της ασύρματης ευρυζωνικής πρόσβασης στο Διαδίκτυο και στις υπηρεσίες του. Άλλες λιγότερο γνωστές εφαρμογές επίσης θα ακολουθήσουν. Όλα αυτά θα αποτελέσουν αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινής μας ζωής όπου η εργασία μας, η πληροφόρηση, οι αναζητήσεις και η ψυχαγωγία μας θα είναι άρρηκτα συνδεδεμένες (και εξαρτώμενες) απ’ αυτές τις νέες ασύρματες τεχνολογίες. Τέτοιου είδους τεχνολογίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, πέρα από την βελτίωση της επικοινωνίας, ενισχύουν τον ρυθμό ανάπτυξης, αυξάνουν την απασχόληση και εξασφαλίζουν σημαντικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα σε μια χώρα.

Η δική μας όμως κοινωνία φαίνεται να έχει δυσκολίες προσαρμογής στο νέο αυτό τεχνολογικό περιβάλλον. Είναι σχεδόν αδύνατο για μια χώρα να πορευθεί προς το ταχέως και ορμητικά ερχόμενο τεχνολογικό μέλλον όταν ένα μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού της διακατέχεται από **συμπτώματα τεχνοφοβίας**. Όσοι δεν επιδιώκουν να ενημερωθούν σωστά για τις νέες εξελίξεις, τα προβλήματα αλλά και τα πλεονεκτήματα των νέων τεχνολογιών πιστεύουμε ότι εθελοτυφλούν. Και με τέτοια νοοτροπία θα είναι πολύ δύσκολο η χώρα να πάει μπροστά γρήγορα.

Αυτά όσον αφορά γενικά τις νέες ψηφιακές τεχνολογίες...

Για να έλθουμε τώρα και σε ότι αφορά την τεχνοφοβία μας για το συγκεκριμένο θέμα της σημερινής μας ημερίδας, δηλαδή των κεραιών κινητής τηλεφωνίας. Θα πρέπει αρχικά να γίνει σε όλους κατανοητό ότι **για να είναι εφικτή η επικοινωνία μέσω κινητών τηλεφώνων, είναι απαραίτητη η εγκατάσταση ασύρματων δικτύων** (με τους σταθμούς βάσης και τις αντίστοιχες κεραιές τους) που θα επιτρέψουν την μετάδοση και λήψη σημάτων. Δεύτερον, η συσκευή τηλεφώνου μας δεν αποτελεί πλέον μέσο για **μόνο** την υπηρεσία τηλεφωνίας. Όσο μάλιστα θα αυξάνει η

χρήση κινητών συσκευών για τις νέες επερχόμενες υπηρεσίες που ανέφερα πιο πάνω, τόσο πιο επιτακτική γίνεται η ανάγκη για την «σωστή» σχεδίαση και εγκατάσταση σταθμών βάσης, προκειμένου να εξασφαλισθεί η ικανοποιητική ποιότητα και ασφάλεια των υπηρεσιών σε όλους τους χρήστες.

Στη χώρα μας το ρυθμιστικό πλαίσιο για τις κεραίες κινητής τηλεφωνίας και την εγκατάσταση των σταθμών βάσης τους (που ψηφίσθηκε από τη Βουλή μόλις πέρσι τον Φεβρουάριο), περιέχει αυστηρές προβλέψεις για την αδειοδότησή τους και ταυτόχρονα περιγράφει συγκεκριμένους ελεγκτικούς μηχανισμούς. Τα εφαρμοζόμενα πρότυπα και όρια τόσο για τις εκπομπές των σταθμών βάσης όσο και για τα κινητά τηλέφωνα είναι τα ίδια ή και **αυστηρότερα** από αυτά που εφαρμόζονται σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Είναι όμως κοινή διαπίστωση ότι η εγκατάσταση **σταθμών βάσης** προκαλεί ανησυχία στους συμπολίτες μας που θεωρούν ότι εκτίθενται σε κίνδυνο, ενώ η ανησυχία αυτή οδηγεί σε ποικίλες αντιδράσεις. Ομοίως, συζητείται παράλληλα και το θέμα της ασφαλούς χρήσης αυτής καθεαυτής της **συσκευής του κινητού τηλεφώνου** και υπό αυτό το πρίσμα διαφορετικές έρευνες και απόψεις βλέπουν το φως της δημοσιότητας. Οι πολίτες θα πρέπει να ενημερωθούν υπεύθυνα για τους κινδύνους αλλά και για πιθανόν λαθεμένες φοβίες που έχουν σχηματίσει. Σε κάθε περίπτωση, οφείλουμε να τονίσουμε ότι η εκτίμηση των κινδύνων θα πρέπει να γίνεται με βάση την επιστημονική μεθοδολογία και να λαμβάνει υπόψη τεκμηριωμένα και επιβεβαιωμένα συμπεράσματα.

Στην ΕΕΤΤ -- της οποίας η αποστολή περιλαμβάνει επίσης και το ότι «κάθε κάτοικος της Ελλάδας να μπορεί να απολαμβάνει υπηρεσίες επικοινωνίας σύγχρονες, προσιτές και ασφαλείς» -- εκτιμούμε ότι ο ιδανικότερος τρόπος για την προστασία του, πέραν των ελεγκτικών και ρυθμιστικών μας ενεργειών, είναι η επιστημονικά ορθή, συγκροτημένη και αντικειμενική του ενημέρωση. **Η τεχνοφοβία καταπολεμάται με τη δημιουργία σωστά ενημερωμένων πολιτών. Πιστεύουμε στη δύναμη του «ενημερωμένου πολίτη».**

Με τη σημερινή ημερίδα εντείνουμε την προσπάθεια επικοινωνίας που έχουμε ξεκινήσει με κύριο στόχο την έναρξη ενός σοβαρού διαλόγου και την ενημέρωση των πολιτών για θέματα χρήσης της ασύρματης επικοινωνίας και προστασίας του κοινού. Επιδιώκουμε

έναν ευρύτατο διάλογο με όλους τους σχετιζόμενους με το θέμα φορείς, προκειμένου να ακουστούν όλες οι τεκμηριωμένες απόψεις και να προκύψουν χρήσιμα συμπεράσματα για την ασφαλή λειτουργία των δικτύων κινητής τηλεφωνίας.

Στη σημερινή ημερίδα έχουν κληθεί εκπρόσωποι των πολιτών, καταναλωτικές οργανώσεις, φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, εκπρόσωποι της ακαδημαϊκής κοινότητας, στελέχη της τηλεπικοινωνιακής αγοράς, και εκπρόσωποι των αρμοδίων υπηρεσιών προκειμένου να ακουστούν όλες οι τεκμηριωμένες απόψεις και να εξαχθούν χρήσιμα συμπεράσματα.

Στην ΕΕΤΤ πιστεύουμε ότι καμιά ρύθμιση ή διοικητικό μέτρο δεν μπορεί να έχει επιτυχία χωρίς την συναίνεση των πολιτών. Για να μπορούν όμως οι πολίτες να διαμορφώσουν άποψη θα πρέπει να γνωρίσουν το θέμα σε όλες του τις διαστάσεις. Στο πλαίσιο αυτό, και προκειμένου να δώσουμε στο πολίτη τη δυνατότητα για ολοκληρωμένη και αντικειμενική πληροφόρηση, η ΕΕΤΤ έχει ξεκινήσει την υλοποίηση ενός συστηματικού και πολυεπίπεδου προγράμματος ενεργειών, το οποίο βασίζεται στο τρίπτυχο «**Ενημέρωση - Έλεγχος - Διαφάνεια**». Ανάμεσα στις διάφορες πρωτοβουλίες και δράσεις που προγραμματίζουμε περιλαμβάνονται και οι κάτωθι:

Δράση 1. Η εκτέλεση -- σε συνεργασία με την ΕΕΑΕ -- μετρήσεων με ημιμόνιμους σταθμούς, προκειμένου να γίνεται αντικειμενική εκτίμηση των υφιστάμενων τιμών των ηλεκτρομαγνητικών πεδίων εντός του αστικού ιστού. Τα αποτελέσματα θα δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα της ΕΕΤΤ.

Δράση 2. Η παροχή δυνατότητας όπου κάθε ενδιαφερόμενος απλός πολίτης θα μπορεί να αναζητά στην ιστοσελίδα της ΕΕΤΤ – με βάση τη διεύθυνση ή τη γεωγραφική θέση – και να βρίσκει τις αδειοδοτημένες κατασκευές κεραιών κινητής τηλεφωνίας, με απεικόνιση των κεραιών σε χάρτη με δυνατότητα περιήγησης.

Δράση 3. Η μετατροπή του Δικτυακού Τόπου της ΕΕΤΤ σε μία ευφυή, καινοτόμα και διαδραστική πλατφόρμα, με ειδικά διαμορφωμένη ενότητα για τις Κεραίες, η οποία πρόκειται να εμπλουτισθεί με πληροφορίες όπως:

- (α) θέματα και οδηγίες χρήσης του κινητού τηλεφώνου
- (β) φωτογραφίες διαφόρων τύπων κεραιών και σταθμών βάσης, διαγράμματα ακτινοβολιών, κλπ, που θα μπορεί το κοινό εύκολα να αναγνωρίζει

- (γ) διαδικασία αδειοδότησης κεραιών και οι αντίστοιχοι εμπλεκόμενοι φορείς και
- (δ) τεκμηριωμένα δεδομένα για την επίδραση του κινητού τηλεφώνου και των σταθμών βάσης στον ανθρώπινο οργανισμό

Δράση 4. Η πραγματοποίηση «ηλεκτρονικών στρογγυλών τραπέζων» (e-roundtables) μέσα από την ιστοσελίδα της ΕΕΤΤ, όπου όλοι οι αρμόδιοι φορείς που το επιθυμούν θα μπορούν να συμμετέχουν και να παραθέτουν τις απόψεις τους.

Δράση 5. Και τέλος, η διενέργεια σειράς ενημερωτικών εκδηλώσεων ανά τη Ελλάδα και η διανομή φυλλαδίων που θα απευθύνονται στοχευμένα σε διάφορες ομάδες πολιτών.

Αυτές και άλλες παρόμοιες ενέργειές μας πιστεύουμε ότι θα δώσουν στον πολίτη τη δυνατότητα της άμεσης πληροφόρησης, θα ενισχύσουν τη διαφάνεια και θα διαμορφώσουν ένα κλίμα μεγαλύτερης εμπιστοσύνης. Ο πολίτης θα πρέπει να αισθάνεται ότι δεν τον κοροϊδεύουν, ότι όλα γίνονται σύμφωνα με τον νόμο και ότι οι φορείς αντιδρούν άμεσα και τον προστατεύουν. Τις δράσεις μας δεν τις χαρακτηρίζει καμιά ιδιαιτερότητα ή πρωτοτυπία. Απλώς πράττουμε το αυτονόητο για να ενημερωθεί ο πολίτης όσο πιο πλατιά και αντικειμενικά γίνεται. Και το πράττουμε γιατί νομίζουμε ότι **υπάρχει έλλειμμα στη σωστή ενημέρωση.**

Κυρίες και κύριοι, όπως λέει και ο τίτλος της εισήγησής μου, όλοι μας θα είμαστε διασυνδεδεμένοι μεταξύ μας, όπου κι αν είμαστε, και όποια στιγμή θέλουμε, και μερικοί δε ίσως και (σχεδόν) μόνιμα. Και καθώς δεν θα παραμένουμε στάσιμοι αλλά θα κινούμεθα συνεχώς στο χώρο, και η μεταξύ μας διασυνδεσιμότητα δεν θα επιτυγχάνεται βέβαια σέρνοντας πίσω μας καλώδια, όλοι μας αντιλαμβανόμαστε ότι – σχεδόν εξ ορισμού – η ύπαρξη κεραιών παντού είναι κάτι που δεν μπορούμε να το αποφύγουμε.

Κλείνοντας θα ήθελα να ευχηθώ να αναπτυχθεί ένας **ήρεμος, γόνιμος και ουσιαστικός διάλογος**, στο πλαίσιο της σημερινής ημερίδας, και να σας διαβεβαιώσω ότι είμαστε πρόθυμοι να αξιοποιήσουμε όλα τα συμπεράσματα που θα προκύψουν και τις τεκμηριωμένες προτάσεις που θα κατατεθούν, με σκοπό τη δημιουργία ενός ασφαλούς περιβάλλοντος για όλους.

Ελπίζουμε ότι η ημερίδα αυτή θα βοηθήσει ώστε να τεθεί το θέμα των κεραιών στη σωστή του βάση και ότι θα δώσει την ευκαιρία σε

όλους τους εμπλεκόμενους φορείς να διαμορφώσουν τη θέση τους και να βρουν ένα δημοκρατικό forum στο οποίο να την εκφράσουν.

Σας ευχαριστώ πολύ